

RESTAUROINTITYÖN SELOSTE
Museon ulkopuolella

Kohde: Tornion kirkko

Aloitettu: elok. -74

Valmistunut: jatkuu

Paikkakunta ja omistaja: seurakunta

21 päivää

1975

Sijainti:

Lisätietoja: Yksityiskohtainen dokumentointi materiaali säilytetään
taidekonservointilaboratoriossa

Kustannusarvio liitteenä kyseisten töiden suorittamisesta.

Tekijä:

Aihe: Kuoriaidan, saarnastuolin, sakariston oven pielten koristeet ja
pohjoisseinän ikkunan pielten koristeiden konservointi

Tekotapa ja mitat:

Welinin valokuvat

Vaurioiden laatu: Tehokkaan sähkölämmityksen aiheuttama puun kutistuminen ja
lämmityskauden aikana ja laajeneminen kesäkuukausina on aiheuttanut
pohjustuksen ja värikerroksen irtoamisen koristeveistetyistä paneleista.
Osa väri- ja pohjustuskerroksesta on jo tippunut pois.

Suoritettavat työt: Hilseilevän värikerroksen kiinnittäminen kalaliimaliuoksella.
Kohdat, joista väri on lohkeillut pois kitataan liimaliuoksesta ja
liidusta tehdyllä kitillä. Restaurointimaalaus suoritetaan akvarelli-
värein. Pinnan suojaus ja viimeitely tehdään vahavernissalla.

Suoritettavat työt ja käytetty materiaali:

Työt aloitettu pohjoisikkunan pielten korjauksella. Suoritettu koe-
luonteisena sillä olosuhteet kirkossa olivat mahdollisimman huonot,

Valokuvat: samanaikaisesti tehtiin perustusten korjausta ja lattia oli koko-
naan auki. Sateisten ilmojen takia kirkossa oli niin kosteaa .että
kittaukset eivät käivuneet kohtuullisessa ajassa jne.

Erikoistutkimukset:

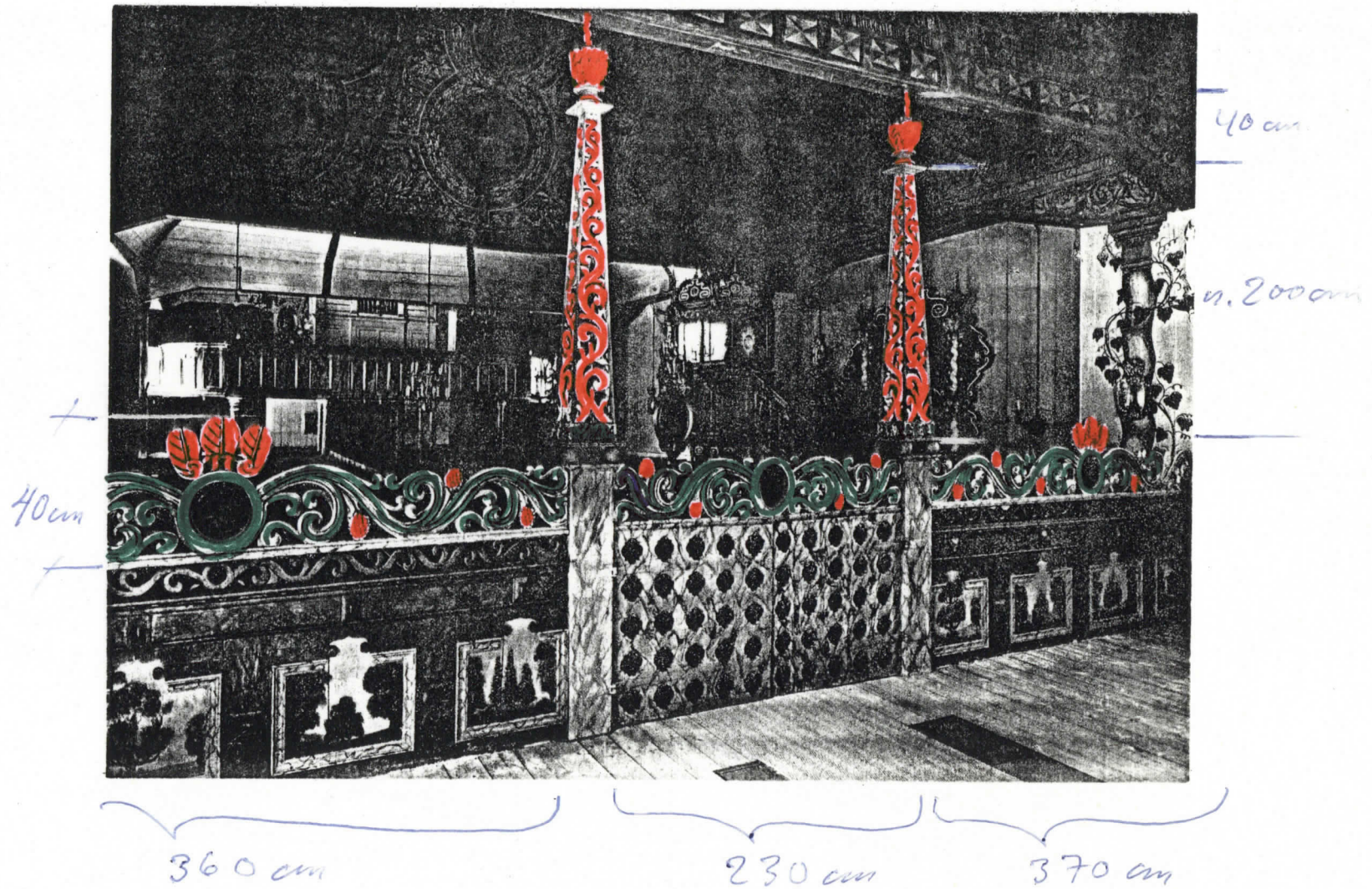
Ikkunan pielten väritys on aikaisemmin ollut luultavasti erillainen:

Huomautuksia: Koristeveistännän pohjaväri ollut musta, nykyään sininen.

Valokuvia: Welin , Pietarila , Nikkanen

Työn suorittivat: Helena Nikkanen P. Pietarilan valvonnassa ,apuna toimivat
paikkakuntalaiset työmiehet.

Virkamatkoja: 3 kpl

- normaali kultausta
- hopeointia

TORNION KIRKKO

1976

Sakastin oven yläpuolella olevan puuveistosteoristelin huipussa oleva pelikaani poikasineen ennen restaurointia.

nokka
sisältä

punainen,
reunoja kohti
kuitenkin
tulee valkoiseksi

puu näkyy värin
ja pohjustuksen
puuttuessa

punaisen värin epä-
selvä raja = siveltimen
jälki

x = punainen näkyy val-
kean alta

Vasemmanpuoleinen
linnunpoikanen, n:o 1
1:1

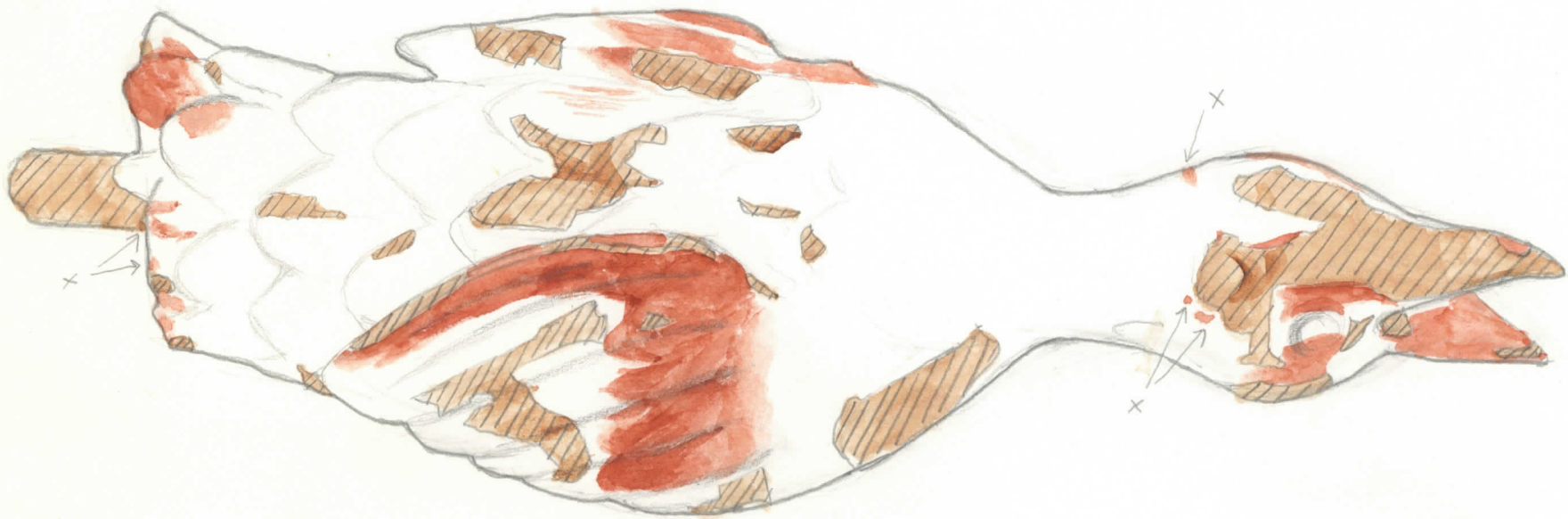

puu näkyy värin ja
pohjustuksen puuttuessa

epäselvä punaisen värin
raja = siveltimen jälki

x = punainen väri osittain
tulee esiin valkean alta

Vasemmanpuoleinen
linnunpoikanen, nro 1

1:1

puu näkyy pohjusuks-
tuksen ja värin
puuttuessa

punainen väri
hyvin hento

keskimäinen
linnunpoikanen, nro 2

1:1

nokka sisältä
 väritetty valkean
 värin päälle punaisella,
 joka kuitenkin kulunut
 reunoilta, valkea näkyy.

puu näkyy värin ja
 pohjastuksen puuttuessa

siveltimen vedon
 jälkiä (punainen
 väri vedetty huoli-
 mattomasti)

x = punainen väri näkyy
 valkean alta

viivoilla siipeen
 on, poikkeuksena
 muihin pürrok-
 siin, merkitty
 harjakohdat
 (muissa syvän-
 teet)

keskimäinen
 linnunpoikanen, n:o 2
 1:1

puu näkyvissä värin
pohjustukseen
puuttuessa

nokka sisältä
ylhäältä valkean
värin ja pohjustuksen
peitossa, ohut, kulumut
punainen näkyy paikoitellen

Oikeanpuoleinen
linnunpoikanen, n:o 3
1:1

puu näkyy pohjustuksen
ja värin puuttuessa

punainen väri
hyvin hento, kulunut

oikeanpuoleinen
linnunpoikanen, n:o 3

1:1

Vasemman puoleinen Pyhän Hengen liekki sakastin oven
päältä

20.7.1976 Tornion kirkon veistoskoristelun
kunnostustyön ensimmäinen vaihe kesän
-76 osalta.

Auli Pietarinen ja Pentti Pietarila

Sakastiin johtava ovi, ylimmäinen paneli osittain puhdistettu värikerroksesta.

Sakastin oven yläpuolelta oleva (tyhjä sininen kaisla ylemmässä kuvassa) koristepaneli ennen restaurointia.

Tornion kirkon sakastin oven yläpuolelta oleva koristepaneli

puhdistuksen jälkeen, kun kullattava sydän on jo pohjustettu ja spriilakattu

ja

maalauksen jäl-
keen kultaus-
sen vielä
puintuessa.

Saarnastuolin päällä olevan
viisijalan huippu.

takana ei punaista
takeosa kokonaan
sininen

enkelin päi-
den lehdalla
pää näkyvä

Vasemman puolimmaisien (ikkunan
puolimmaisien) saarnastuolin ka-
toksen päällä (panelien kanssa
vuorottelevien) ^{olevan} kengelin puku. (no 2).

[Huom. todellisuudessa vihreä väri
haalistuneempi ja keltaisempi,
huono sähkövalo väärästi.]

puu
näkyvissä

Saarnastuolin katoksen päällä
olevista enkeleistä toinen vasem-
malta (eli 4. koriste ikkunaste-
paneli, -enkeli, paneli, enkeli).

Enkelin punainen puku
ennen restaurointia.

Saarnastuolin katoksen päällä
olevista enkeleistä neljäs ik-
kunasta päin lukien. Enkelin
punainen puku ennen restau-
rointia.

Saarnastuolin katoksen päällä
koristepaneelien kanssa
nuorottelevista enkeliistä
kolmannen vasemmalle puolelle.

Saarnastuolin katoksen päällä olevista
enkeleistä lähinnä sakastin ovia
olevan enkelin puku lumen korjau-
sta.

